

Titlul: "Când opinia publică nu găsește ușor o explicație pentru o decizie politică, există tendința de a implica SRI-ul"

Semnează: Simona Ionescu

Simona Ionescu: Un an de mandat pentru dumneavoastră, două bilanțuri ale Serviciului. Cum a evoluat SRI în acest an, domnule Director?

Eduard Hellvig: România este o redută de securitate în regiune și un furnizor de intelligence pentru partenerii noștri euro-atlantici. Vă pot spune că SRI este într-o evoluție continuă de mai mulți ani, iar astăzi poate fi comparat cu orice serviciu de informații din lume. O instituție este performantă dacă este stabilă și predictibilă, iar astăzi, Serviciul Român de Informații este stabil și predictibil.

-Cum v-a schimbat viața, nu cred că e o trecere ușoară, de la om activ implicat în politică, la funcționar public apolitic?

-Viața mi s-a schimbat radical. Vă mărturisesc însă că satisfacțiile profesionale sunt foarte mari, chiar dacă viața mea se desfășoară în cea mai mare parte la birou, mai mult, și acasă, mai puțin.

-Vă e dor de politică?

- Atunci când am fost în politică, m-am ocupat de proiecte strategice politice. Am renunțat la politică atunci când am luat decizia să accept funcția de director al Serviciului Român de Informații, iar intenția mea este să nu mai ocup nicio altă funcție într-o instituție publică din România. Cred că ar trebui stipulat în legislație, ca directorul unei asemenea structuri de informații să nu mai ocupe nicio funcție publică în România timp de cinci ani după încheierea mandatului. Mai cred că, în noua legislație, ar trebui ca mandatul unui astfel de director să fie limitat, de exemplu la 10 ani. Pentru că prea multă putere, întinsă pe foarte mulți ani, poate dăuna democrației.

- E interesantă propunerea dumneavoastră, însă sunteți acuzat, explicit, de o anumită parte a presei și, mai puțin explicit, de unii politicieni că sunteți încă implicat în activitatea politică. Cum comentați?

- Haideți să lămurim acest aspect, sper că pentru totdeauna. Eu am depus un jurământ față de statul român, nu față de vreun partid sau vreun interes al cuiva. Sigur, acest lucru a deranjat în anumite medii și, dintr-o anumită perspectivă, pot înțelege. Însă, vă mărturisesc că mă așteptam la mai multă responsabilitate din partea unor politicieni și jurnaliști care mă cunosc de peste un deceniu, atunci când aruncă în spațiul public astfel de ipoteze fără nicio legătură cu realitatea. Atunci când nu există informații despre o anumită speță politică, când opinia publică nu găsește ușor o explicație pentru o decizie politică, există tendința asta, specifică conspiraționismului românesc din anii 90, de a implica SRI-ul în tot și în toate. Le readuc aminte acestora că suntem în 2016! Eu am dobândit valorile democratice acasă, și nu în politica românească. Și cred că echilibrul instituțional al SRI ține de modul cum voi reuși să transmit aceste valori. Eu cred că am reușit, iar astăzi SRI este rupt total de activitatea politică. Și așa va rămâne, cel puțin pe toată perioada mandatului meu.

- Deci nu aveți nicio legătură cu candidatura lui Marian Munteanu?

- Nu, categoric, nici măcar nu îl cunosc.

- Ca să încheiem acest capitol. Pentru că sunt politicieni care îl susțin și care au fost foarte apropiați de dumneavoastră, iar jurnaliștii cu care aveți o legătură de prietenie veche îl susțin fățiș. De exemplu Rareș Bogdan...

- Anul acesta este unul electoral și, din păcate, se vor amesteca tot felul de teme. Eu îi asigur deopotrivă, pe politicieni, gazetari și cetățenii români că SRI va rămâne în afara acestei dezbateri. Mă așteptam de la fostul meu partid să răspundă public, că eu nu am niciun amestec în vreo acțiune politică de când mă aflu în fruntea SRI. Și nu pot să nu mă declar, de exemplu, surprins, printre altele, de declarațiile făcute de exemplu de Vladimir Tismăneanu. Este un om care mă cunoaște și care credeam că știe că nu aș putea să fiu niciodată altfel decât m-a cunoscut. Pe de altă parte, în viață ai șansa să ai prieteni vechi și buni. Vreau să clarific legătura mea cu Rareș Bogdan. Eu am renunțat la timpul liber, la modul meu de viață, la momentele pe care mi le petreceam cu prietenii. A fost alegerea mea. Dar nu pot să le cer și prietenilor mei același sacrificiu. Nu pot să le cer unor oameni să gândească într-un anumit fel, doar pentru că au o legătură cu mine. Mai exact, nu pot să îi spun eu lui Rareș Bogdan ce să zică la televizor. Pot să nu fiu de acord cu ce spune, însă el este liber să își facă meseria de jurnalist, fără să se autocenzureze, pentru că am eu o legătură cu el. Fiecare om, prieten, cunoscut, este responsabil moral și legal de ceea ce spune și face. Îi asigur pe toți că directorul SRI se ocupă de securitatea cetățenilor României, nu de candidatura lui X sau Y.

-De ce atâta neliniște în societate vizavi de activitatea SRI, dacă cetățenii noștri ar trebui să se simtă siguri și protejați?

- Eu vă asigur că astăzi, România este o țară care produce securitate, este un model de securitate în regiune, însă doar din interior ne putem distruge. Zi de zi, văd că îi ajutăm pe alții să distrugă ceea ce am construit. În democrațiile consolidate, puterile unui stat, indiferent de doctrine și convingeri, de roluri și competențe, conlucrează pentru binele cetățenilor aceluși stat. Cred că e timpul, la 26 de ani de la Revoluție, să construim unde avem de construit și să punem cărămidă peste cărămidă pe fundațiile făcute bine. Altfel, nu vom putea niciodată să ajungem la acoperiș, vom rămâne blocați la stadiul de fundație construită pe nisipuri mișcătoare. Sentimentul Meșterului Manole domină în societatea românească, din păcate. Trebuie să ieșim din logica distrugerii, doar pentru că nu ne place de cineva. Cred că există prea multă ură și tensiune în relațiile noastre sociale și nu cred că aceste lucruri fac din societatea noastră una productivă.

- Vorbiți ca un politician, încă.

- Eu cred că vorbesc ca un om care are ocazia să aibă acces la o radiografie detaliată a societății în care trăim.

- Credeți că SRI lucrează astăzi în serviciul cetățenilor? Este sloganul mandatului dumneavoastră. Sunteți convins că societatea simte asta?

- Eu cred că nu este doar un slogan. Este o schimbare de paradigmă. Așa cum am mai spus și cu alte ocazii, sunt de acord ca percepțiile se construiesc pe baza unor realități de suprafață. În mandatul meu, SRI a început un proces de transparentizare, iar percepțiile sper să se schimbe. Jurnaliștii au putut vizita unitățile de bază ale Serviciului: direcția antiteroristă, direcția de

contraproliferare și combatere a crimei organizate, centrul de interceptări, centrul Cyberint. Este o dovadă de deschidere din partea noastră pentru ca societatea să ne cunoască și să înțeleagă că principala noastră misiune este securitatea cetățenilor. Beneficiarul muncii noastre este cetățeanul. Instituțiile statului valorifică informațiile noastre în beneficiul românilor, iar Serviciul se asigură de acest lucru. Intră în competențele unui serviciu de informații modern să aibă un parteneriat real cu societatea în care își desfășoară activitatea. Sigur că acest proces nu se poate realiza peste noapte, raportarea SRI la cetățean este proiectul meu de mandat, iar această schimbare de paradigmă este palpabilă.

-Unde credeți că greșește, totuși, SRI în raport cu societatea?

- Așa cum am spus și la bilanțul nostru din acest an, Serviciul Român de Informații este o instituție performantă, dar nu perfectă. Mai avem de lucru în ceea ce privește transparența instituțională, mai avem până atingem maximul de eficiență în ceea ce privește gestionarea resurselor financiare și umane. Nu ne permitem însă să greșim în chestiuni esențiale legate de activitatea de informații. Iar asta se vede în nivelul albastru precaut al sistemului național de alertă teroristă, se vede în cele 100 de parteneriate active pe care SRI le are în spațiul euro-atlantic, se vede în poziționarea corectă a României din punct de vedere geopolitic, în urma informărilor pe care decidenții le primesc de la SRI. Anticiparea corectă și timpurie a tuturor riscurilor privind securitatea României este esențială pentru noi. Pentru că principala noastră misiune este prevenția.

- Care sunt riscurile pentru securitatea noastră? De ce ar trebui să ne fie teamă în acest an?

-Trăim astăzi într-o lume globală, iar riscurile sunt, de asemenea, globale. Terorismul este principalul risc cu care se confruntă astăzi Europa. Acordăm o atenție deosebită acestui flagel și, împreună cu toți partenerii noștri interni și externi, luăm toate măsurile legate de prevenție. Marea corupție, evaziunea fiscală și tendințele extremiste sunt de asemenea problematice de care Serviciul se preocupă. Spațiul estic reprezintă în continuare un risc, suntem atenți la provocările din această parte a lumii care pot destabiliza regiunea. Degradarea stării de securitate din Orientul Mijlociu și modificarea rutelor balcanice de migrație, pot constitui un risc dacă vorbim de fenomenul migrației. Mizăm în continuare pe sprijinul tuturor instituțiilor partenere și, în special, pe parteneriatul cu cetățeanii. Pentru că eu cred că cetățeanul, într-o societate cu o democrație consolidată, are un pregnant rol de contributor la securitatea națională.

- Cetățeanul partener cu SRI...Frumos. Vă multumesc!